



## ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

### НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

### ЗА 2019 ГОДИНА НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА

## СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Преглед, който представя вярно и честно развитието, резултатите от дейностите и състоянието на предприятията, включени при консолидирането като цяло (предприятията от Групата), заедно с описание на основните рискове, пред които те са изправени.
2. Всички важни събития, които са настъпили след 31.12.2019 г.
3. Вероятно бъдещо развитие на Групата.
4. Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.
5. Информация, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон.
6. Наличие на клонове на Групата.
7. Използвани от Групата финансови инструменти, както и целите и политиката на Групата по управление на финансовия риск, включително политиката на Групата на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и експозицията на Групата по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.
8. Информация за изпълнението на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление, както и за съответствието на дейността на управителните и контролните органи на Групата през изтеклата година с тези стандарти.
9. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на Групата като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.
10. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/ потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с Групата.
11. Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на Групата.
12. Информация относно вземанията, задължения и условните ангажименти на Групата към свързани лица, през отчетния период, както и за сделки, които са извън обичайната й дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които Групата е страна с посочване на общата стойност според характера на свързаността.
13. Информация за събития и показатели с необичаен за Групата характер, имащи съществено влияние върху дейността й, и реализираните от нея приходи и извършени разходи, както и оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

14. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за Групата и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на Групата.

15. Информация за дялови участия на Групата, за основните ѝ инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън нейната икономическа група и източниците/ начините на финансиране.

16. Обобщена информация относно сключените от Групата, в качеството ѝ на заемополучател, договори за заем (привлечени средства).

17. Обобщена информация за отчетният период, относно сключените от Групата, в качеството ѝ на заемодател, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица.

18. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

19. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

20. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които Групата е предприела или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

21. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

22. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на Групата.

23. Информация за основните характеристики на прилаганите от Групата в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

24. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

25. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

- а) получени суми и непарични възнаграждения;
- б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;
- в) сума, дължима от Групата за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

26. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуриста акции на Групата, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от Групата опции върху нейни ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.



27. Информация за известните на Групата договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

28. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Групата в размер най-малко 10 на сто от собствения ѝ капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на Групата по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения ѝ капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

29. Предоставени услуги и получени възнаграждения от специализираните одиторски предприятия, във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, както и изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

30. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция.

## ИНФОРМАЦИЯ:

### Точка 1

Докладът за дейността на консолидирана основа обхваща дейността и представя финансовото състояние на Централна кооперативна банка АД, София (“ЦКБ АД, София”, “Банката-майка”, “Банката”), ЕИК 831447150, и контролираните от нея дъщерни дружества - Централна кооперативна банка АД, Скопие (“ЦКБ АД, Скопие”) и Управляващо дружество “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, София, (УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД), като една отчетна единица (“Групата”).

Банката-майка, ЦКБ АД, София е основана през 1991 и извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ). Банката-майка осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от ЗКИ.

През декември 2005 на Банката-майка е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката-майка може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона на банките на Кипър. През 2007 Банката-майка започва да извършва банкова дейност на територията на Кипър.

ЦКБ АД, София е публично дружество и акциите му се търгуват на Българска фондова борса, София. Банката-майка е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

През 2008 Банката-майка придобива контролно участие в капитала на дъщерното предприятие Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Македония. През октомври 2009 са конвертирани 22,354 броя, притежавани от Банката-майка, обикновени акции с право на глас в привилегирани акции без право на глас. През декември 2009 Централна кооперативна банка АД, Скопие е изтеглила 208 броя собствени привилегирани акции. През 2010, в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас.

ЦКБ АД, Скопие е основана през 1993 и притежава лиценз за банкова дейност от Народната Банка на Република Македония (НБРМ), по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа.

През април 2010 ЦКБ АД, София придобива 317,864 броя обикновени акции с право на глас от капитала на “Статер банка”, Куманово, Република Македония, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката-майка притежава 5,975 броя привилегирани акции без право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината в резултат на Решение на общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение, една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас.



На 3.01.2011 се осъществява вливане на Статер банка АД, Куманово в Централна кооперативна банка АД, Скопие, като след тази дата цялото имущество на Статер банка АД, Куманово като преобразуващо се дружество премина към Централна кооперативна банка АД, Скопие, приемащо дружество. На 3 януари 2011 с Решение на Централния регистър на Република Македония Статер банка АД, Куманово престава да съществува като юридическо лице. След приключване на процеса на преобразуване, капиталът на Централна кооперативна банка АД, Скопие е разпределен в 553,087 броя обикновени акции с номинал 41.2069 евро.

През 2019 година няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в Централна кооперативна банка АД, Скопие, в резултат на което към 31 декември 2019 и 31 декември 2018 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87,35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2019 и 31 декември 2018 инвестицията на Банката-майка в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46,216 хил. лв.

През декември 2011 Банката-майка придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

През 2019 година няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, в резултат на което към 31 декември 2019 и 31 декември 2018 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2019 и 2018 инвестицията на Банката-майка в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3,200 хил. лв.

Управляващо дружество "ЦКБ Асет Мениджмънт" ЕАД е учредено през 2006 година и има издаден лиценз от Комисията за финансов надзор от 17 януари 2007 година за извършване на следните дейности: управление на дейността на колективни инвестиционни схеми и на инвестиционни дружества от затворен тип; управление, в съответствие със сключен с клиента договор, на индивидуален портфейл, включително такъв на институционален инвеститор, включващ финансови инструменти, по собствена преценка, без специални нареждания на клиента; предоставяне на инвестиционни консултации относно финансови инструменти.

Към 31.12.2019 година на УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД управлява три колективни инвестиционни схеми от отворен тип: Договорен фонд ЦКБ Лидер, Договорен фонд ЦКБ Актив и Договорен фонд ЦКБ Гарант.

## **АКТИВИ**

Към 31.12.2019 година балансовата стойност на активите на Групата е 6,396,130 хил. лв. Прямо същият период на миналата година балансовата стойност на активите се увеличава с 526,039 хил. лв. или 8.96%.

### **Структура на активите**

Паричните средства - в каса и салда в Централните банки формират 28.05% от балансовото число, при 29.35% година по-рано. Средствата в сметки при банки-кореспонденти и краткосрочни депозити са с тегло 3.63% от балансовото число, при 3.90% година по-рано. Вложенията под формата на ценни книжа, включващи правителствени облигации, корпоративни облигации, акции и компенсаторни инструменти, които са инструмент за подобряване на доходността на Групата, представляват 18.15% от активите, при 17.06% за 2018 година.



Към 31.12.2019 година размерът на кредитите формира 41.56% от активите, като в края на 2018 година размерът им е бил 41.90% от балансовото число.

Според вида на валутата в която са отпуснати, brutните кредити и аванси на клиенти към 31.12.2019 година са: 62.72% левови, а 37.28% са в чуждестранна валута, а според типа на клиента 58.67% са кредити на предприятия, а 41.33% са кредити за населението. Съответните стойности за 2018 година са: 59.82% левови, а 40.18% са в чуждестранна валута, а според типа на клиента: 61.33% са кредити на предприятия, а 38.67% са кредити за населението.

Качеството на кредитния портфейл е добро - обслужваните експозиции с балансова стойност (Фаза 1 и 2) заемат 94.81%, а необслужваните експозиции (Фаза 3) са с дял от 5.19%. Към 31.12.2018 г. съответните числа са били: обслужвани 92.25%, а необслужвани 7,75%.

Дълготрайните активи на Групата заемат дял от 2.88% от общата сума на активите ѝ, при 2.20% година по-рано.

## **ПАСИВИ**

Към 31.12.2019 година общата стойност на задълженията на Групата на консолидирана основа е 5,826,116 хил. лв. Нарастването им за годината е с 9.10%.

### **Структура на пасивите**

Групата поддържа стабилна структура на привлечените средства, която ѝ позволява да не е зависима от външно финансиране.

Основният източник на привлечен ресурс са привлечените средства от граждани, предприятия и други депозанти, достигащи 5,704,670 хил. лв. в края на 2019 година. Техният дял в общите задължения на Групата е 97.92%. Привлечените средства от финансови институции под формата на депозити и кредити са 0.45% от общите задължения.

Собственият капитал на Групата е на обща стойност 570,014 хил. лв., като се е увеличил с 7.60% за една година, основно вследствие на формираните през годината печалба и други резерви.

## **ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД**

За 2019 година одитираният консолидиран финансов резултат на Групата е нетна печалба в размер на 33,597 хил. лв. През 2018 година Групата е реализирала одитирана нетна печалба в размер на 52,485 хил. лв.

Нетният доход от лихви за 2019 година възлиза на 126,074 хил. лв., при 123,138 хил. лв. за 2018 година. Нетният доход от такси и комисиони, реализиран от Групата през 2019 година е 52,293 хил. лв., спрямо 46,624 хил. лв. година по-рано.

Разходите за дейността през 2019 година нарастват с 7.24%% в сравнение с равнището им от края на 2018 година и достигат абсолютно изражение от 147,266 хил. лв. Разходите за персонала са 31.77% от тези разходи, като отбелязват спад в относителния дял спрямо 32.62% година по-рано. Административните и други разходи на Групата достигат 65,863 хил. лв. при 74,330 хил. лв. година по-рано.

## **ОСНОВНИ РИСКОВЕ**

Рискът е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата в банковия отрасъл извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска Групата се подчинява на изискванията на Споразумение Базел III – Директива 36/2013 и Регламент 575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета с принципно новите капиталови изисквания за покритие на рисковете в дейността.

**Кредитният риск** представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. За отделните бизнес сегменти Групата прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Групата действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и групи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата алокация на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Групата ежемесечно извършва оценка на рисковата експозиция, произтичаща от кредитния портфейл, като класифицира и провизира кредитите в него съгласно изискванията на МСФО. Обект на постоянно наблюдение и отчитане са големите кредитни експозиции.

**Ликвиден риск** - вероятността от затруднение на плащанията поради несъвпадение във времето на входящите и изходящите парични потоци. Групата управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забава може да изпълни текущите си задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза.

**Пазарен риск** - вероятността от възникване на загуба за Групата в резултат на неблагоприятно изменение на валутни курсове, пазарни цени и лихвени проценти.

**Операционен риск** - вероятността от преки или косвени загуби произтичаща от неадекватно функциониране или прекъсване на дейността на вътрешни за Групата процеси, системи или персонал.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Групата в рамките на възприетата стратегия за развитие;
2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Групата по управление на риска:
  - Комитет за риска;
  - Комитет за управление на активите и пасивите;
  - Кредитен съвет;
  - Кредитен комитет;
  - Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).
3. Изпълнителни директори и Прокурист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;
4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

#### **ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РИСК, ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И РЕНТАБИЛНОСТ КЪМ 31.12.2019 година**

- Обслужвани експозиции в кредитния портфейл (Фаза 1 и 2) – 94.81%;
- Необслужвани експозиции в кредитния портфейл (Фаза 3) – 5.19%;
- Коефициент на ликвидно покритие – 494.14%;
- Собствен капитал - 570,014 хил. лв.



## **КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ**

Към месец декември 2019 г. „БАКР – Агенция за кредитен рейтинг” АД определи дългосрочен рейтинг на финансовата сила на „Централна кооперативна банка” АД „ВВ” и краткосрочен рейтинг „В”, перспектива „стабилна”. Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на рейтинг на финансова сила на банка.

От 2011 година БАКР е първата българска пълноправна рейтингова агенция, регистрирана в Европейския Съюз. Комисията за финансов надзор (КФН) и Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) регистрираха „Българска агенция за кредитен рейтинг” АД по смисъла на Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета на Европа относно агенциите за кредитен рейтинг.

- Дългосрочен: **ВВ**
- Перспектива: **Стабилна**
- Краткосрочен: **В**

### **Точка 2:**

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване с изключение на следното некоригиращо събитие:

Във връзка с възникнала епидемия от зараза с коронавирус (COVID-19) и свързаните с нея промени в стопанските отношения между субектите, за Групата е възникнало значително некоригиращо събитие до датата на издаване на настоящия финансов отчет. Ефектите от това некоригиращо събитие не са довели до преизчислени приблизителни оценки, промени в параметрите на моделите за оценка на очакваната загуба (ECL) и не водят до промяна в класификацията или бизнес моделите на финансови активи към датата на финансовия отчет.

Във връзка с обявеното национално извънредно положение и мерките за защита на персонала и ограниченията за движение на хора, наложени от Националния щаб, Ръководството на Групата е активирало План за непрекъсваемост на дейността. В съответствие с предписаните в Плана мерки, Групата е разпределила персонала на различни локации, като е подsigурирала пълно дублиране на всичките си критични функции, като не очаква да изпита каквито и да е трудности и прекъсвания на дейността. Предприети са мерки за физическа защита на банковия персонал, изложен на пряк риск от заразяване в банковите салони, като се спазват съответните предписания на властите – доставка на лични предпазни средства, ограничаване струпването на клиенти на по-малко от 2 м. един от друг, поставяне на прозрачни предпазни екрани в точките на контакт, индустриално дезинфектиране на банковите помещения два пъти дневно и др. В по-големите градове е въведен ротационен принцип на работа на отделните точки на продажба, като така е подsigурен непрекъсваем капацитет, дори и при пряка зараза на персонал.

С оглед на предприетите от различни правителства, динамични мерки за ограничаване на движението на хора и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, Република Северна Македония, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на предприятията, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Групата.



Банковите регулатори в Република България и в Република Северна Македония одобриха прилагането на дългови мораториуми, даващи възможност за отсрочване на задължения на клиенти, чиято дейност е повлияна от коронавирус пандемията, без това да повлиява класификацията на кредитите от гледна точка тяхното реструктуриране. Тези мораториуми са с ограничен срок на действие (до 6 месеца) и предоставят възможност на клиенти на банките, които са обслужвали своите задължения (просрочие до 90 дни) към 01.03.2020 г. (29.03.2020 г. за Северна Македония) да ползват гратисен период по плащания по кредити, с който се увеличава крайния матуритет на инструментите. Двата мораториума са съпоставими като действие и срок, но с различен обхват – в Република България, клиентите, които искат да се възползват следва изрично да изразят желанието си пред Банката, докато в Република Македония гратисния период се задейства автоматично и само клиенти, които изрично искат да бъдат изключени следва да заявят това пред банките. В тази връзка Ръководството на Групата очаква обхвата на клиенти, възползващи се от тези мораториуми да е различен в двете държави – по-ограничен в България и по-масов в Северна Македония.

Ефектите за двете банки се проявяват с различна скорост – докато за дъщерната банка в Република Македония процесът е вече задействан, преговорарията ще се случат автоматично и срокът за изразяване на изричен отказ е 10 дни, то за Банката-майка срокът е до 22.06.2020 г., като клиентите още не са започнали да упражняват своето право. Като цяло, поради сравнително краткия гратисен период, Ръководството на Групата не очаква съществени изменения в нетната настояща стойност на финансовите активи, повлияни от тези мораториуми и очаква съответен несъществен ефект върху лихвените приходи на Групата.

По-важните икономически сектори, които ще бъдат повлияни от ограничителните мерки вследствие на пандемията и към които Групата има кредитна експозиция са: туристическия сектор, строителство, търговия на едро и дребно, транспорт. Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки ежедневно се допълват и разширяват, Ръководството на Групата не в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения и степента на разхлабване, която ще последва.

Доколкото ликвидните активи на Групата превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери на Групата са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията с коронавирус.

Ръководството на Групата счита, че възможността на Банката да продължи дейността си като действащо предприятие няма да бъде нарушена вследствие на влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние на Групата и резултатите от дейността ѝ.

### **Точка 3:**

През 2020 година, Групата ще продължи да следва своя път на развитие. Основен акцент ще е предоставянето на банкови услуги за населението – потребителски и ипотечни кредити, банкови карти и базирани на тях услуги, електронно банкиране и разплащателни услуги. В същото време Групата ще развива и предлагането на услуги за големи корпоративни клиенти и малки и средни предприятия и свързаните с тях програми за усвояване на средства от структурните фондове на Европейския съюз.

### **Точка 4:**

Банката - майка не развива научноизследователска или развойна дейност.

**Точка 5:**

Към 31.12.2019 г. дъщерните дружества не притежават акции на Банката - майка.

Към 31.12.2019 г. ЦКБ АД притежава 11 броя собствени акции на номинална стойност от 1 лев всяка една.

През 2019 г. Банката-майка не е придобивала или прехвърляла собствени акции.

През 2019 г. дъщерните дружества не са придобивали или прехвърляли акции на Банката-майка.

Към 31.12.2019 г., членовете на съветите на дружествата от Групата не притежават акции от тези дружества.

Възнагражденията на членовете на Надзорните и Управителните съвети на дружествата от Групата изплатени през 2019 са както следва:

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката и нейните дъщерни дружества за 2019 г. в лева		
			ЦКБ АД	ЦКБ АД, Скопие	ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	120,000	-	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	-	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	-	-
4.	Централен кооперативен съюз	Член на НС на ЦКБ АД	144,000	-	-
5.	Александър Асенов Воденичаров	Председател на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД, Член на НС на ЗАО „ИК Банк“, Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	72,000	-	15,133
8.	Георги Димитров Константинов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД, Член на НС на ЦКБ АД, Скопие, Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	72,000	23,473	15,133
9.	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-

Към 31.12.2019 г., членовете на съветите на дружествата от Групата не притежават акции от тези дружества.



Членовете на съветите на дружествата от Групата нямат допълнителни права за придобиване на акции и/или облигации на Банката-майка.

Няма сключени през 2019 г. договори между дружествата от Групата и членовете на съветите и или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката - майка или съществено се отклоняват от пазарните условия.

**Информация за членовете на управителните и контролните органи на Банката-майка към 31.12.2019 г.:**

**Иво Каменов Георгиев**

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет, изп. директор и представляващ юридическо лице член на Надзорния съвет
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изп. директор
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на надзорния съвет
Кепитъл Инвест ЕАД	121878333	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Инвест Кепитъл Асет Мениджмънт ЕАД	200775128	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Инвест Кепитал Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Национална Асоциация на Бойните спортове	176868502	Председател и управляващ

**Марин Великов Митев**

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет, изп. директор и представляващ юридическо лице член на Надзорния съвет
Голф Шабла АД	124712625	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Спортен комплекс Варна АД	103941472	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Варна плод АД	103106697	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на надзорния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет
Сдружение Спортен клуб ТИМ	103014351	Председател и управляващ
Сдружение Спортен клуб по бойни изкуства ТИМ	103606634	Председател на УС и управляващ
Сдружение БККФ	103570622	Председател на УС и управляващ
Сдружение "Клуб По Аеробика "Тим - Клас"	103556156	Член на Управителния съвет
Сдружение на спортни клубове Черно Море	000090542	Член на Управителния съвет
Сдружение Национален Борд по туризъм	175090938	Член на Управителния съвет

Дружество	ЕИК	Участие
Българска Карате Киокошин Федерация	103570622	Председател на УС и управляващ
ЕТ Марин Митев Проджект Мениджмънт	103326073	Собственик
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Инвест Кепитъл Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%

**Райна Димитрова Кузмова:**

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет

**Централен кооперативен съюз /ЦКС/, ЕИК 000696497**

Дружество	ЕИК	Участие
„Билкокооп“ ЕООД	175120000	100 %
„Булгаркооп-импорт-експорт“ ЕООД	131205196	100 %
„Булминвекс-ГЪ“ ЕООД	000622340	100 %
„Енерджикооп“ ЕООД	203403154	100 %
„Интелект кооп“ ЕООД	160064204	100 %
„Кооптурист“ ЕООД	831506231	100 %
„Кооптурист – Китен“ ЕООД	102815549	100 %
„Кооптурист – Странджа“ ЕООД	103768668	100 %
„Кооп маркет“ ЕООД	202278420	100 %
„Кооп централ“ ЕООД	204319983	100 %
„Мелса кооп“ ЕООД	200728388	100 %
„Нектаркооп“ ЕООД	175122186	100 %
„Релакс-кооп“ ЕООД	200588961	100 %
„Кооп – Златен клас“ ООД	116579048	78,86 %
„Гранарикооп“ ООД	104688774	92,11 %
„Кооп Флорал“ ООД	205424909	40%
СБР „Здраве“ ЕАД	130523915	100 %
„Кооп - търговия и туризъм“ АД	121837308	87,74 %
„Холдинг кооперативен бизнес“ АД	121811740	87 %
„Национален кооперативен инвестиционен фонд“ АД	831286504	80 %
„БС – Кооп Трейд“ ЕКД	202093489	50%
„Красен-кооп“ АД	121238027	50 %
„Совбулкооп“ АД – непорегистриран търговец	000644301	10,16 %
Консорциум „ЦКС и Химимпорт“ ДЗЗД	130716654	50 %
„Варна пакинг хауз“ АД	124099892	33 %
„Централна кооперативна банка“ АД	831447150	Член на Надзорния съвет
„Холдинг Кооп-юг“ АД	121659072	Член на Съвета на директорите

**Проф. Д-р Александър Асенов Воденичаров**

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на Управителния съвет



**Цветан Цанков Ботев**

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Зам. председател на управителния съвет
Булхимтрейд ООД	200477808	Управител
ФАРМА ГБС ДЗЗД	176397025	Управител
Консорциум "Химимпорт-биофарм инженеринг" ДЗЗД	131071224	Управител
Не притежава повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества.		

**Александър Димитров Керезов**

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на управителния съвет
Бългериан Еървейз Груп ЕАД	131085074	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на управителния съвет
Зърнени храни България АД	175410085	Член на управителния съвет и представляващ
ЗАД Армеец АД	121076907	Член на управителния съвет
Параходство Българско речно плаване АД	827183719	Член на управителния съвет
ПОАД ЦКБ Сила АД	825240908	Член на надзорния съвет
Асенова крепост АД	115012041	Член на управителния съвет
СК ХГХ Консулт ООД	130452457	Управител
Протект АРТ ООД	203844348	Управител и Съдружник – над 25%
Сдружение СЪГЛАСИЕ 066	176941060	Председател на Управителен съвет и представляващ
Фондация СЪГЛАСИЕ СОФИЯ	205004556	Председател на Управителния съвет и представляващ
Сдружение "Обединена велика ложа на България"	130688048	Член на управителния съвет

**Сава Маринов Стойнов**

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ПОАД „ЦКБ Сила АД	825240908	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	175225001	Изпълнителен директор и член на съвета на директорите
ЗАО ИК Банк	1653005038	Член на съвета на директорите

**Д-р Георги Димитров Константинов**

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ЧЕЗ Електро България АД	175133827	Член на надзорен съвет
ЦКБ Асетс Мениджмънт АД	175225001	Изпълнителен директор и член на съвета на директорите
Борика-Банксервиз АД	201230426	Член на съвета на директорите
ЦКБ АД, Скопие	4640063	Член на надзорния съвет
РИГА 25 ООД	202561895	Съдружник – над 25%



**Георги Косев Костов**

<b>Дружество</b>	<b>ЕИК</b>	<b>Участие</b>
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на Управителния съвет

**Проф. Д-р Бисер Йорданов Славков**

<b>Дружество</b>	<b>ЕИК</b>	<b>Участие</b>
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на Управителния съвет
„Славков - одит” ООД	175295665	Съдружник – над 25%

Не са известни договори, сключени между ЦКБ АД и членовете на съветите му или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката - майка или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Приета е от управителния съвет на Банката - майка програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД за 2020 г.

**Точка 6:**

Към 31 декември 2019 дейностите на Банката-майка се извършват чрез 47 клона и 219 банкови представителства и 38 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

ЦКБ АД - Скопие осъществява своята дейност чрез 5 клона и 21 офиса на територията на Република Македония - в Скопие, Куманово, Охрид, Кратово, Пробищип, Щип, Ресен, Тетово, Гевгелия, Велес, Битоля, Струмица, Крива Паланка, Кавадарци и Прилеп.

УД ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД осъществява своята дейност чрез централен офис и клоновата мрежа на ЦКБ АД.

**Точка 7:**

Притежаваните от Групата финансови инструменти към 31.12.2019 г. са: ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и компенсаторни записи на обща балансова стойност 1,161,602 хил. лв., вкл. (674) хил. лв. загуба от обезценка и са класифицирани като финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, оценявани в друг всеобхватен доход и по амортизирана стойност.

Групата притежава ДЦК на правителството на Р. България и на правителства на държави – членки на ЕС на обща стойност 642,789 хил. лв. и на Правителството на Република Северна Македония и НБРСМ на обща стойност 46,841 хил. лв. и на други държави, но деноминирани в EUR, на обща стойност 95,968 хил. лв. Посочените стойности са преди обезценка от 674 хил. лв.

Притежаваните от Групата корпоративни облигации на български и чуждестранни емитенти са на стойност съответно 93,196 хил. лв. и 29,713 хил. лв., както и капиталови инструменти, представляващи акции в търговски дружества на български и чуждестранни емитенти на стойност съответно 74,509 хил. лв. и 49,865 хил. лв., както и дялове в договорни фондове за 124,178 хил. лв. и деривати за 28 хил. лв.

Групата не счита, че съществува съществен кредитен риск, свързан с облигационните инструменти на правителството на Р. България и Правителствата на държави от ЕС. По-голямата част от тези инструменти са с фиксиран лихвен процент и промяната в пазарните лихвени нива не се отразява на лихвените приходи от тях. Държавните облигации, емитирани от Правителството на Република Северна Македония и НБРСМ и на страни извън ЕС са изложени на известен кредитен риск, свързан с вероятността емитентите да не изпълнят своите задължения. Най-ниския кредитен рейтинг на държава извън ЕС, чиито книжа банката притежава към 31 декември 2019 г. е В1 определен от Муудис.



Корпоративните облигации на български емитенти са изложени на кредитен риск, свързан с възможността на емитентите да изпълняват своите задължения. Размерът му е до общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа са с фиксиран лихвен процент и са изложени на риск от спадане на стойността им при повишение на пазарните лихвени проценти. Чуждестранните облигациите са емитирани от високо-рейтинговани публични дружества, търгувани на регулирани фондови пазари в ЕС, като е възможно понасяне на загуби вследствие настъпването на кредитни събития при емитентите им.

Притежаваните от Групата капиталови инструменти и дялове в договорни фондове са изложени на ценови риск до размера на общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа се търгуват на Българска фондова борса. Доколкото индексите на борсите са волатилни, е възможно понасянето на загуби, вследствие спад цените на търгуваните на борсата книжа и отрицателни преоценки на притежаваните от Групата капиталови инструменти и дялове в договорни фондове. Същото се отнася и за притежаваните от Групата капиталови инструменти на чуждестранни емитенти.

Притежаваните от Групата експозиции в дериватни финансови инструменти са несъществени и представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

От гледна точка на естеството на дейността на Групата други съществени фактори, свързани с финансови инструменти, не оказват влияние за оценка на активите, пасивите, финансовото състояние и резултат на Групата.

#### **Точка 8:**

Банката-майка прилага разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление.

Доклад относно изпълнението на Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление 2019 г. „Централна кооперативна банка“/ЦКБ/ АД, както и Декларация за корпоративно управление на „Централна кооперативна банка“ (ЦКБ) АД, съгласно чл. 100н, ал. 8 от Закона за публично предлагане на ценни книжа са представени като отделни документи, неразделна част от настоящия доклад.

#### **Точка 9:**

**Относителен дял на депозитите по видове към 31.12.2019 г.: /хил. лв./**

<b>Безсрочни депозити</b>	<b>1,694,761</b>	<b>29.71%</b>
В лева	1,422,066	
В чуждестранна валута	272,695	
<b>Срочни депозити</b>	<b>2,219,384</b>	<b>38.90%</b>
В лева	1,122,373	
В чуждестранна валута	1,097,011	
<b>Спестовни влогове</b>	<b>1,778,297</b>	<b>31.17%</b>
В лева	1,259,614	
В чуждестранна валута	518,683	
<b>Други депозити</b>	<b>12,228</b>	<b>0.21%</b>
В лева	11,326	
В чуждестранна валута	902	
<b>ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДЕПОЗАНТИ</b>	<b>5,704,670</b>	<b>100.00%</b>

Основен приоритет в дейността на Централна кооперативна банка АД и през 2019 г. беше кредитирането на физически лица, като в този сегмент Банката отново зае осмо място по абсолютен ръст на портфейла. Особено успешна беше годината при ипотечните кредити, където ръстът е близо 30% спрямо предходната година. Банката продължи да се фокусира върху клиентите с добър профил и високи доходи. Пазарът на ипотечни и потребителски кредити запази нивото си на активност, като банките усилено подобряваха параметрите и ценовите характеристики на продуктите си с цел привличане на нови клиенти. С конкурентната си продажбена политика и атрактивните си продукти, ЦКБ АД успя да запази добрите си позиции в областта на ритейл кредитирането.



И през 2019 г. Банката - майка акцентира върху сегментацията на клиентите и разделянето им в няколко целеви групи, за които да предложи силно конкурентни оферти. Активно се работеше в посока привличане на корпоративни и институционални клиенти с атрактивни условия за обслужване на трудовите възнаграждения на служителите им. Банката - майка заложи на персонален подход и офертиране на специални, индивидуални за отделния клиент параметри по сделката. Продължи предлагането и на кредитни продукти със специални условия за служители на общоизвестни и стабилни фирми, с които няма сключен договор за превеждане на заплати. Служителите на Банката - майка поддържат тесен контакт с ключовите работодатели в отделните региони и периодично провеждат презентации на продуктите на банката пред служителите.

Продължи започналата от преди две години тенденция за увеличаване на портфейла от ипотечни кредити и запазване на портфейла от потребителски кредити. Периодично през годината бяха актуализирани и подобрявани условията по ритейл кредитирането. Акцент в кредитирането на физически лица и тази година бяха ипотечните кредити.

Анализът на дейността на ЦКБ АД за 2019 г. показва следното:

От началото на годината банката има нови ритейл кредити за близо 338,4 млн. лева, от които:

- 192,6 млн. лева ипотечни кредити;
- 145,8 млн. лева потребителски кредити, (в т.ч. овърдрафти по ЕДК, кредитни карти и стоки на кредит);
- В резултат на продажбената активност, нетното нарастване на ритейл портфейла (нарастването след приспадане на погашенията) спрямо 2018 г. е в размер на 120,65 млн. лв.

И през 2019 г. Банката - майка продължи да стимулира инициативността и развитието на служителите си, чрез организиране на обучения за усъвършенстване на продажбените умения. Все по-активно е участието на служителите фронт офис и специалистите обслужване и продажби в дейността по привличане на нови клиенти, извършване на презентации и осъществяване на ритейл продажби, както в банковите салони, така и чрез посещения на работодатели и други партньори на банката.

ЦКБ АД предоставя изключително изгодни условия за своите най-важни клиенти, като предлага златни кредитни карти Visa и Mastercard при ниво на годишния лихвен процент - 12%. Стандартните и бизнес карти Visa и Mastercard, които банката издава са с лихвен процент от 15% годишно в лева, евро и щатски долари. За своите специални клиенти Банката предлага платинена кредитна карта Visa с ексклузивен лихвен процент от 10%, както и кредитна карта от много висок клас - World Mastercard при годишна лихва от 9%.

През 2019 г. ЦКБ АД запази позициите си на един от големите издатели на картови продукти в страната. Банката издава международни кредитни карти Mastercard и Visa, ко-брандирана кредитна карта Visa CCB-Bulgaria Air, кредитна карта Visa Platinum, както и местни кредитни карти. Портфолиото от дебитни карти, които банката предлага, се състои от международни дебитни карти от висок клас World Debit Mastercard, дебитни карти Debit Mastercard и Visa Debit и ко-брандирани карти Debit Mastercard с А1 България ЕАД, както и местната дебитна карта VCard. На клиентите се предлагат също така дебитни и кредитни карти ЕМОЦИЯ, възможност сами да изберат визията на своята карта от предложена галерия с над 50 дизайна. Банката дава възможност на клиентите да се възползват от предимството на изключително бързите безконтактни плащания с всички основни брандове карти.

ЦКБ АД предлага дебитна карта от висок клас Gold Debit Mastercard. Картата е с допълнителни преимущества и е предназначена за клиентите, които притежават сребърна клубна карта.



Банката предлага два картови продукта, предназначени специално за фирми – безконтактни дебитни карти Visa Debit Commercial и Debit Mastercard Commercial. Картите са от висок клас, с широко приложение и допълнителни характеристики, с които да удовлетворят нуждите на бизнес клиентите. ЦКБ АД предлага специално пакетно предложение за фирми, което включва преференциални условия по основни банкови услуги, Commercial дебитни карти и ползване на електронно банкиране с КЕП.

Банката акцентира в предлагането на дебитната карта от висок клас World Debit Mastercard, предназначена за премиум клиентите с добри финансови възможности, които разполагат със значителен паричен ресурс в Банката, или ползват кредитни продукти със значителен размер. Клиентите имат възможност да получат специално отношение и да се възползват от много допълнителни привилегии:

- Отстъпки при подбрани търговци в България, както и при пътуване в чужбина;
- Допълнителни привилегии на летищата в София и Виена;
- Допълнителни бонуси в програмата за лоялност CCB Club;
- Безплатна застраховка при пътуване в чужбина;
- Безплатна застраховка, която осигурява допълнителна сигурност и покрива следните рискове:
  - ✓ Кражба и/или случайна щета на артикул, закупен с картата;
  - ✓ Защита за постигане на най-ниска цена при пазаруване с картата – ако клиентът открие същата стока на по-ниска цена, ще му бъде възстановена разликата;
  - ✓ Защита при кражба или загуба на картата заедно с ключове или документи.

Банката предлага кредитна карта от изключително висок клас World Mastercard, предназначена за значими и платежоспособни клиенти. Кредитната карта World Mastercard е Premium продукт на Mastercard, който е позициониран на по-високо ниво дори от кредитните карти Platinum. Освен изключително атрактивните финансови параметри на картата World Mastercard, тя носи и редица допълнителни екстри и привилегии на своите притежатели:

- Безплатно членство в програмата Priority Pass – осигурява достъп до над 700 бизнес салона на летища в над 100 държави по целия свят;
- Специални отстъпки от авиокомпания България Ер;
- Безплатен достъп до бизнес салоните Витоша и Преслав на Летище София и Sky Lounge и Jet Lounge във Виена;
- Застраховка при пътуване в чужбина към ЗАД Армеец – 22 застрахователни покрития с максимална сума на покритие в размер на 50 000 долара;
- Допълнителна застраховка, която осигурява защита при кражба на картата заедно с лични вещи и документи, защита при инцидент или кражба на стоки, закупени с картата, както и най-изгодната цена при пазаруване;
- Отстъпки в програмата CCB Club;
- Отстъпки при пазаруване при подбрани търговци в България, включени в каталога CCB World Offers;
- Допълнителни атрактивни отстъпки в чужбина в хотели, известни магазини и rent-a-car компании, осигурени от Mastercard;
- Още много отстъпки при пазаруване в търговските обекти, включени в програмата CCB Bonus.

В края на 2019 г. ЦКБ АД стартира предлагането на услуга Concierge, която предлага на притежателите на дебитни и кредитни World Mastercard незабавна лична помощ по всяко време и място, привилегирован достъп до ексклузивни услуги и опит и индивидуални решения само с едно телефонно обаждане. Клиентите получават съвети, препоръки, възможност за резервации за хотели, ресторанти, продажба на билети за различни събития: музика, театър, спорт, резервиране на самолетни билети, пакетни почивки, круиз, забележителности, помощ при планиране на пътуване.



За кредитните карти World Mastercard ЦКБ АД осигурява още по-високо ниво на услугата, като освен изброените услуги, на картодържателите се предлага и възможността да получат информация за антикварна и арт търговия, възможност за резервация за пакетни почивки, полети, хотели, коли под наем и / или организиране на специализирани пътувания, включително чартър на самолети или яхти, помощ при избор на подарък, достъп до пътеводители за различни дестинации, информация за подготовка на пътуване, информация за митнически разпоредби и визи, информация за валута. Предоставя достъп и препоръки за различни спортни клубове. Осигурява достъп до пътеводители за различни дестинации, информация за подготовка на пътуване, информация за митнически разпоредби и визи, информация за валута.

С финансовата подкрепа на Mastercard от началото на 2019 г. ЦКБ АД предлага на Премиум Mastercard картодържателите (дебитни и кредитни карти Gold, включително за бизнес клиенти, дебитни и кредитни карти World Mastercard) привилегията Fast Track за приоритетно преминаване през задължителните проверки на Терминал 2 на Летище София. Услугата Fast Track предоставя предимството да преминават приоритетно през първа проверка на лични документи и да се възползват от специална приоритетна лента за проверка на багаж.

От края на 2019 г. ЦКБ АД предоставя на всички свои картодържатели на кредитни карти VISA Platinum безплатен достъп до Програма LoungeKey - услуга, която осигурява достъп до удобствата на над 1000 специални бизнес салона, разположени в летища по цял свят, без предварителна резервация и без значение на ползвана авиокомпания и класата на пътуване, където могат да се възползват от удобни зони за почивка, докато чакат полета си, WiFi интернет достъп, телевизор, напитки и закуски, душ и др.

ЦКБ АД предлага услугата за сигурни плащания в Интернет E-Secure. Чрез регистрация за услугата E-Secure, клиентите получават по-висока защита при плащания с банкови карти в Интернет. Картодържателите получават допълнителна парола, която се въвежда само при покупки онлайн. Всички дебитни и кредитни карти на банката са предварително отворени за регистрация за услугата E-Secure за сигурни плащания в Интернет. При извършване на транзакция към интернет търговец, регистриран за Visa Secure/Mastercard SecureCode клиентите получават допълнителен код на своя мобилен телефон чрез SMS. По този начин Банката осигурява на всички свои клиенти с международни дебитни и кредитни карти допълнителна сигурност, когато пазаруват онлайн.

ЦКБ АД предлага на своите клиенти услугата CashM, която дава възможност на всички картодържатели на ЦКБ АД да нареждат парични преводи чрез своите банкови карти на банкомат. Получателят на превода изтегля сумата също на банкомат, като няма нужда да притежава банкова сметка или карта.

Банката продължава да предлага различни преференции на притежателите на кредитни и дебитни карти. И през 2019 г. притежателите на карти Visa Platinum от ЦКБ АД имаха възможност да ползват безплатно бизнес салон Витоша на летище София, независимо от това с коя авиокомпания пътуват. Притежателите на карти World Debit Mastercard, Visa Platinum, Visa Gold и Mastercard Gold могат да ползват безплатно бизнес салон Витоша на летище София, както при международни полети, така и в случаите, когато летят с полети по вътрешни линии. От началото на месец март 2019 г. клиентите, които притежават кредитни карти World Mastercard, Visa Platinum, Visa Gold и Mastercard Gold могат да ползват безплатно бизнес салоните на летище Варна и летище Бургас. ЦКБ АД осигурява безплатен достъп освен за картодържателите на посочените карти, така и за техни придружители:

- Безплатен достъп до бизнес салоните на летище Варна и Бургас е осигурен за картодържателите на Visa Platinum и един техен придружител;
- За картодържателите на World Mastercard и двама техни придружители е осигурен безплатен достъп до бизнес салоните на летище Варна и Бургас.



През 2019 г. ЦКБ АД утвърди добрите си пазарни позиции при издаването на банкови карти, като общият брой издадени карти на Банката към 31.12.2019 г. възлиза на 552,251.

ЦКБ АД успя да запази добри пазарни дялове и по отношение на развитието на мрежата си от банкомати и ПОС терминали. Броят на виртуалните ПОС терминали през 2019 г. достигна 586. В края на 2019 г. общият брой на АТМ терминалите на ЦКБ е 580. Общият брой ПОС терминали на ЦКБ към края на 2019 г. е 4,843, включително ПОС терминалите в банкови салони. Всички нови ПОС терминали при търговци, които банката инсталира, са с новата функционалност за акцентирание на безконтактни плащания.

Общият брой издадени международни кредитни карти в края на декември 2019 г. е 31,380 броя, от които Mastercard – 16,776 броя и Visa – 14,604 броя.

#### Промоции за картодържатели на ЦКБ с дебитни и кредитни карти Visa и Mastercard

През 2019 г. ЦКБ АД отново проведе рекламни кампании съвместно с картовите организации Visa и Mastercard, насочени към стимулиране на плащанията с карти на ЦКБ АД при търговци в страната. Притежателите на международни карти от ЦКБ АД имаха възможност да участват в промоции с атрактивни награди и допълнителни стимули. ЦКБ АД взе участие в следните кампании:

- Промоция на Visa от 01.05.2019 г. до 30.09.2019 г., специално насочена към Visa Premium картодържатели. При плащане в ресторанти в чужбина с Visa Gold клиентите получаваха 4% от платената сума обратно по сметката си, а с Visa Platinum - 7%.
- За притежателите на Visa Business карти беше проведена кампания за популяризиране на плащанията. За всяко извършено плащане при зареждане на гориво в чужбина клиентите получаваха обратно по картата си cashback в размер на до 3%. Организираната от Visa кампания, в която ЦКБ АД взе участие се проведе в периода от началото на май до края на септември 2019 г.
- В периода от 13.05.2019 г. до 30.06.2019 г., съвместно с Mastercard се проведе кампания за насърчаване на безконтактните плащания с кредитни и дебитни карти Mastercard от ЦКБ АД с награди за клиентите. Всяка седмица по време на кампанията се раздаваха награди - уикенд за двама на къмпинг „Градина”, 2 раници и 3 Bluetooth колонки.
- В периода от 29.08.2019 г. до 30.09.2019 г. се проведе кампания на Visa при заплащане на гориво с дебитна или кредитна карта Visa. Всяка седмица по време на кампанията се теглиха по две награди – почивки в Португалия.
- В периода от 30.08.2019 г. до 17.10.2019 г. се проведе кампания на Visa за стимулиране на плащания с карти Visa в сайта [www.ozone.bg](http://www.ozone.bg) под надслов “Влез в час с Ozone&Visa”. При всяко плащане с дебитна или кредитна карта Visa на сайта, клиентите получаваха 10% отстъпка включително и за артикулите които са в промоция.
- В допълнение беше проведена телевизионна кампания с преференциални условия за новоиздадени кредитни карти Mastercard. Всички новоиздадени кредитни карти Mastercard тип Фаворит, заявени в периода от 11.11.2019 г. до 29.02.2020 г. и активирани до 16.03.2020 г., ще са с преференциални условия – без годишна такса за първата година и без лихва за първите шест месеца, считано от датата на активиране. Самата телевизионна кампания се излъчи в периода от 27.11.2019 г. до 31.12.2019 г. Рекламата по телевизията се излъчи в Нова ТВ, БТВ, BG on Air, Discovery, Travel Channel, Fine Living. Като част от рекламната кампания са използвани и следните канали:
  - реклама в YouTube;
  - банер реклама в популярни интернет сайтове;
  - печатна реклама;
  - външна реклама в това число и реклама в метрото;
  - радио реклама.



- С цел популяризиране на фирмени дебитни карти Visa беше създаден нов продукт за юридически лица – пакет за фирми с мобилно банкиране. В периода от 18.11.2019 г. до 31.12.2019 г. беше проведена кампания, която включваше външна реклама, реклама в метрото, дигитална реклама, радио реклама и печатна реклама.
- С цел популяризиране на услуга Concierge в края на 2019-та година беше проведена кампания, която обхващаше печатна, дигитална и радио реклама. Организирано беше частно кино събитие – премиера на Star Wars, на което бяха поканени клиенти на Частно банкиране, представители на Mastercard и други важни клиенти на Банката.
- В периода от 21.10.2019 г. до 29.12.2019 г. с финансовата подкрепа на Mastercard беше проведена кампания за стимулиране на плащанията с дебитни и кредитни Mastercard. Всяка седмица в периода на кампанията се теглиха следните награди:
  - 1 Робот /прахосмукачка/;
  - 2 фитнес гривни Fitbit;
  - 3 дигитални фоторамки.

След края на кампанията специално за безконтактните плащания беше проведена допълнителна томбола с голяма награда – ваучер от POSOKA.com на стойност 3000 лв. до избрана от печелившия дестинация.

- ЦКБ АД взе участие и в националната кампания на Visa за стимулиране на плащанията с кредитни карти, проведена в периода от 20.11.2019 г. до 31.12.2019 г. Всяка седмица се теглиха три награди, като всяка награда включваше самолетни билети София – Виена – София за двама, две нощувки със закуска във Виена за двама в хотел 4 звезди, двупосочен трансфер летище – хотел – летище, застраховка „Помощ при пътуване в чужбина“ и 1000 лв. за пазаруване.
- ЦКБ АД взе участие и в няколко промоции, организирани от Mastercard съвместно с Икеа, Метро и ОМВ за популяризиране на плащанията с карти Mastercard.

През 2019 година програма ССВ Club запази устойчивото си развитие.

В програмата ССВ Club участват 14 партньора, които предоставят следните отстъпки:

- България Ер предоставя на клиентите атрактивна отстъпка от 5% върху цената на самолетните билети, към която се добавя и отстъпката при плащане с кобрандирана кредитна карта ССВ–Bulgaria Air. Високо ценена от клиентите е и преференцията, която се дава под формата на безплатен превоз на допълнителен багаж с всеки полет на България Ер.
- ЗАД Армеец предоставят възможност за начисляване на бонус точки по програмата в съчетание с ползването на различни други отстъпки от застрахователното дружество;
- Лукойл, поради естеството на своя бизнес, осигурява най-голяма честота на бонусираните продажби:
  - ❖ Златна карта ССВ Club – отстъпка в размер на 4%;
  - ❖ Сребърна карта ССВ Club – отстъпка в размер на 3.5%;
  - ❖ Бизнес карта ССВ Club – отстъпка в размер на 3.5%;
  - ❖ Стандартна карта ССВ Club – запазва се отстъпката от 3%;
- Верига магазини HomeMax – 5 % отстъпка;
- Автобусните превозвачи Етап-Адрес и Груп плюс предлагат изключително атрактивната за клиентите на програмата отстъпка от 10%.
  - Търговска верига КООП – 3% отстъпка;
  - Хранителна верига БМ Маркет – 3 % отстъпка;
  - Верига оптики Grand Optics & Joy Optics – 20% отстъпка;
  - Магазини за мъжка мода Франт – 10% отстъпка;
  - Магазини за обувки Hush Puppies – 5% отстъпка;
  - Специални предложения от А1 за членовете на програмата ССВ Club;



- ЧЕЗ Електро България - 25 Kwh дневна електроенергия за при плащане на сметките към дружеството посредством услугата на ЦКБ „Абонамент за периодични сметки”.

В края на 2019 година, броят на клиентите, участващи в програмата за лоялност ССВ Club достигна 567,908, като бонусираната сума на продажбите е в размер над 52 млн. лв.

ЦКБ АД продължава да развива програмата ССВ Bonus. Основната ѝ цел е да насочи картодържателите на банката към търговските обекти на избрани партньори, в които имат възможност да се възползват от специални отстъпки. Програмата ССВ Bonus е важно предимство за клиентите при избор на банка, не само за кредитни, но и за дебитни карти. Тя е ориентирана към стимулиране на картовите плащания и създаване на взаимоотношения на трайно партньорство, както с клиентите, така и с търговците. Мобилната версия на ССВ Bonus предоставя възможност на клиентите да имат достъп до каталога през мобилни устройства и във всеки един момент да са информирани за търговски обекти, в които могат да се възползват от отстъпка. През 2019 г. беше отпечатано 18-тото издание на каталога ССВ Bonus с включени 214 търговеца с над 650 търговски обекта в цялата страна.

Централна Кооперативна Банка АД е собственик на 100% от капитала на управляващо дружество ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД с лиценз № 61 – УД/10.01.2019 г. за извършване на дейност като управляващо дружество по Решение на Комисията № 42 – УД от 17.01.2007 г. ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД е една от водещите небанкови финансови институции в България. Към 31.12.2019 г. активите под управление на дружеството са на стойност 58,929,289 лева, поради което е в Топ 10 в класацията на управляващите дружества, членове на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД), с пазарен дял от 3,48%. ЦКБ Асетс Мениджмънт управлява три договорни фонда – ЦКБ Гарант, ЦКБ Актив и ЦКБ Лидер. Доходите от инвестиции в договорен фонд са освободени от данък, съгласно българското законодателство.

- Договорен фонд “ЦКБ Гарант”

ЦКБ Гарант е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат нисък инвестиционен риск. Обект на инвестиции са основно висококачествени облигации, други дългови ценни книжа и инструменти на паричния пазар, приети за търговия на регулирани пазари в страната и други държави. Основната цел на ЦКБ Гарант е запазване стойността на инвестициите на притежателите на дялове, както и устойчиво увеличаване при поемане на нисък риск.

ЦКБ Гарант донесе на инвеститорите възвращаемост за 2019 година в размер на 2.94%. Справка в данните на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД) на годишна база сочи, че това е поредната година, в която фондът се нарежда на едно от водещите места по доходност спрямо другите фондове в облигации, управлявани от дружества членове на асоциацията.

- Договорен фонд “ЦКБ Актив”

ЦКБ Актив е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат умерен инвестиционен риск. Инвестиционната политика на фонда предвижда реализиране на капиталови печалби от акции, приходи от дивиденди, както и текущи доходи от дългови ценни книжа, инструменти на паричния пазар и други финансови инструменти.

ЦКБ Актив е един от най-големите балансиран договорни фондове по активи под управление спрямо договорните фондове с балансирана инвестиционна стратегия, управлявани от дружества, които са членове на БАУД. Размерът на фонда е на стойност 28,575,557 лева към 31.12.2019г.



- **Договорен фонд “ЦКБ Лидер”**

ЦКБ Лидер е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат висок инвестиционен риск. Обект на инвестиции са предимно акции, приети за търговия на регулирани пазари в страната и други държави. Фондът може да инвестира и в дългови финансови инструменти и инструменти на паричния пазар най-вече с цел поддържане на ликвидност и в моменти на пазарни сътресения.

Към 31.12.2019 г. ЦКБ Лидер е в Топ 10 по активи под управление спрямо договорните фондове с високорискова инвестиционна стратегия, управлявани от дружества, които са членове на БАУД. Размерът на фонда е на стойност 27,690,899 лева към 31.12.2019г.

Договорните фондове, управлявани от ЦКБ Асетс Мениджмънт, се предлагат в офисите на “Централна Кооперативна Банка” АД, на база сключен договор за дистрибуция.

## **Точка 10**

**През 2019 г. Групата е реализирала нетни приходи по отделни категории дейности и пазари, както следва:**

### **I. Нетни приходи от лихви**

Реализирани нетни приходи от лихви през 2019 г. са в размер на 126,074 хил. лв., като приходите са в размер на 146,594 хил. лв., а разходите са в размер на 20,520 хил. лв.

### **II. Нетни приходи от такси и комисионни**

Реализираните нетни приходи от такси и комисионни през 2019 г. са в размер на 52,293 хил. лв., като приходите са в размер на 65,693 хил. лв., а разходите са в размер на 13,400 хил. лв.

Разходите за такси и комисионни са формирани от банкови преводи, обслужване на сметки на Групата, сделки с ценни книжа и други.

### **III. Нетни приходи от операции с ценни книжа**

Реализираните нетни приходи от операции с ценни книжа през 2019 г. са в размер на 5,950 хил. лв. Тези приходи са формирани от извършени от Групата сделки с акции на финансови и нефинансови институции и други клиенти и сделки с облигации, емитирани от Българското правителство и правителства на и извън ЕС и търговски дружества, от една страна, и от извършена от Групата преоценка на тези книжа, от друга страна.

### **IV. Нетни приходи от промяна на валутните курсове**

Реализираните нетни приходи от промяна на валутните курсове през 2019 г. са в размер на 5,055 хил. лв. Тези приходи са формирани от извършени от Групата валутни сделки, от една страна, и от извършена от Групата валутна преоценка на активите и пасивите, деноминирани в чуждестранна валута, от друга страна.

### **V. Други нетни приходи от дейността**

Реализираните други нетни приходи от дейността през 2019 г. са в размер 3,992 хил. лв., като основно тази стойност е формирана от приходи от дивиденди в размер на 552 хил. лв. и от други приходи от дейността 3,154 хил. лв.

### **VI. Увеличение на обезценките за несъбираемост**

Нетните разходи за обезценките за несъбираемост през 2019 г. съгласно МСФО 9 са в размер на 7,946 хил. лв., като тази стойност е формирана от реинтегриране на начислени провизии по предоставени ресурси и аванси на банки – 115 хил. лв., разходи за вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа – 886 хил. лв., предоставени кредити и аванси на клиенти – 5,332 хил. лв., дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност – 262 хил. лв., други активи – 18 хил. лв., финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход за 1,563 хил. лв.



### **VII. Разходи за дейността**

Разходите за дейността на ЦКБ АД през 2019 година са в размер на 147,266 хил. лв., като основно са формирани от разходи за заплати и персонал общо за 46,782 хил. лв. и административни и маркетингови разходи за 38,255 хил. лв.

#### **Точка 11:**

През 2019 г. няма сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на Групата.

#### **Точка 12:**

Групата е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Групата приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Групата е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Групата и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпуснати, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Към 31 декември 2019 Групата има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към <u>31.12.2019</u>
Предприятие-майка	14
Получени депозити	
Дружества под общ контрол	44,107
Отпуснати кредити	4,534
Издадени гаранции	-
Репо сделки	814
Други вземания	1
Други задължения	29,315
Получени депозити	3,626
Предоставени депозити	258
Получени средства по емитирани облигации	
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер	1,069
Отпуснати кредити	65
Други вземания	4,586
Получени депозити	

Приходите и разходите, реализирани от Групата през 2019 от сделки със свързани лица са както следва:

	Обем през 2019
Свързани лица и видове сделки	
Предприятие-майка	
Приходи от такси и комисионни	1
Дружества под общ контрол	
Приходи от лихви	2,129
Приходи от такси и комисионни	1,405
Приходи от услуги	264
Разходи за лихви	(620)
Разходи за услуги	(7,537)
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер	
Приходи от лихви	9
Приходи от такси и комисионни	10
Приходи от услуги	1
Разходи за лихви	(3)
Разходи за услуги	(168)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2019, са на обща стойност 569 хил. лв. Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2019, са на обща стойност 829 хил. лв.

**Точка 13:**

Няма настъпили през 2019 г., събития и показатели с необичаен за Групата характер, имащи съществено влияние върху дейността на Групата.

**Точка 14:**

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2019
Банкови гаранции	36,068
В български лева	22,048
В чуждестранна валута	(17)
Загуба от обезценка	58,099
Общо банкови гаранции, нетно	239,092
Неотменими ангажменти	(1,086)
Загуба от обезценка	238,006
Общо неотменими ангажменти, нетно	297,208
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	(1,103)
ОБЩО ЗАГУБА ОТ ОБЕЗЦЕНКА	296,105
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, НЕТНО	296,105

Към 31 декември 2019 и 2018 Групата има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 239,092 хил. лв. и 180,214 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.



### Точка 15

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, са както следва:

	Към 31.12.2019
Български корпоративни ценни книжа	191,904
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	44,869
Деривати, държани за търгуване	28
Дългосрочни български държавни облигации	-
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА</b>	<b>236,801</b>

1. Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2019 финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия. Българските корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на дружества в размер на 67,726 хил. лв. и дялове в договорни фондове в размер на 124,178 хил. лв.

2. Чуждестранните корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2019 чуждестранните корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на кредитни институции в размер на 39,772 хил. лв., акции от капитала на нефинансово дружество в размер на 581 хил. лв. и дялове в договорни фондове в размер на 4,516 хил. лв.

3. Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2019 дериватите държани за търгуване в размер на 28 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2019
Средносрочни български държавни облигации	1,920
Дългосрочни български държавни облигации	279,890
Чуждестранни държавни облигации	167,266
Капиталови инвестиции във финансови институции	758
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	15,537
Български корпоративни ценни книжа	85,232
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	16,970
<b>ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД</b>	<b>567,573</b>

Към 31 декември 2019 за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 3,179 хил. лв., които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

### **Български ценни книжа, заложен като обезпечение**

Към 31 декември 2019 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 118,279 хил. лв. са заложен като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

### **Капиталови инвестиции във финансови институции**

Към 31 декември 2019 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка.

### **Капиталови инвестиции в нефинансови институции**

Към 31 декември 2019 капиталовите инвестиции в нефинансови институции в размер на 15,537 хил. лв. представляват акции в търговски дружества.

### **Български корпоративни ценни книжа**

Към 31 декември 2019 българските корпоративни ценни книжа в размер на 85,232 хил. лв. представляват облигации на български корпоративни емитенти. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

### **Чуждестранни държавни облигации**

Към 31 декември 2019 чуждестранните държавни облигации в размер на 167,266 хил. лв. представляват в по-голямата си част държавните облигации на страни от Европейския съюз.

### **Чуждестранни корпоративни ценни книжа**

Към 31 декември 2019 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

Финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, държавни облигации на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2019
Дългосрочни български държавни облигации	155,392
Чуждестранни държавни облигации	164,062
Български корпоративни облигации	7,964
Чуждестранни корпоративни облигации	12,743
Облигации емитирани от НБРСМ	17,067
Загуба от обезценка	(674)
<b>ОБЩО ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ</b>	<b>356,554</b>

### **Български ценни книжа, заложен като обезпечение**

Към 31 декември 2019 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 107,654 хил. лв. са заложен като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.



**Точка 16:**

Естеството на банковата дейност предполага ползването на голям обем ресурс под формата на привлечени средства, като следва:

## 1. Депозити от банки

	Към 31.12.2019
Безсрочни депозити от местни банки:	
- в български лева	9,709
- в чуждестранна валута	6,983
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	6,189
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български валута	297
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2,445
<b>ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ</b>	<b>26,112</b>

## 2. Получени кредити и други задължения към банки

Към 31 декември 2019 и 2018 ЦКБ АД, Скопие е получила от Народната Банка на Република Северна Македония и други местни банки в Република Северна Македония кредити за рефинансиране на търговски дружества в общ размер съответно на 162 хил. лв. и 1,129 хил. лв., в т.ч. задължения по лихви.

## 3. Задължения към други депозанти

## (a) Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2019
Безсрочни депозити	
В лева	1,422,066
В чуждестранна валута	272,695
	1,694,761
Срочни депозити	
В лева	1,122,373
В чуждестранна валута	1,097,011
	2,219,384
Спестовни влогове	
В лева	1,259,614
В чуждестранна валута	518,683
	1,778,297
Други депозити	
В лева	11,326
В чуждестранна валута	902
	12,228
<b>ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ</b>	<b>5,704,670</b>

(б) Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2019
Депозити на граждани	
В български лева	2,781,982
В чуждестранна валута	1,603,274
	<u>4,385,256</u>
Депозити на предприятия	
В български лева	1,022,071
В чуждестранна валута	283,584
	<u>1,305,655</u>
Депозити на други институции	
В български лева	11,326
В чуждестранна валута	2,433
	<u>13,759</u>
<b>ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ</b>	<u><u>5,704,670</u></u>

4. Други привлечени средства

Към 31 декември 2019 другите привлечени средства представляват финансиране от Министерството на финансите на Република Северна Македония получено от ЦКБ Скопие, в размер на 778 хил. лв. за 2019 (вкл. начислени лихви) за отпускане на кредити на селскостопанския сектор и малки и средни предприятия. Кредитният риск по събираемостта на тези кредити се поема от ЦКБ Скопие.

**Точка 17:**

Предоставени кредити и аванси на клиенти

(а) Анализ по видове клиенти

	Към 31.12.2019
Граждани:	
В български лева	897,185
В чуждестранна валута	234,529
Предприятия:	
В български лева	820,262
В чуждестранна валута	786,185
	<u>2,738,161</u>
Загуба от обезценка	<u>(79,787)</u>
<b>ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ</b>	<u><u>2,658,374</u></u>

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2019 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 14,149 хил. лв. включително резултат от сделки.



#### (б) Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Групата или лихвен индекс за кредитите във валута - EURIBOR, LIBOR, плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

#### **Точка 18:**

На 25 февруари 2019 г. увеличението на капитала на Банката - майка, чрез издаване на нови акции, емитирани вследствие конвертиране на облигации, бе вписано в Търговския регистър по партидата на Банката. Увеличението на капитала в резултат на конвертирането е в размер на 13,975,679 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция.

След увеличението емитираният акционерен капитал на Банката се състои от 127,129,970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

#### **Точка 19:**

Дружествата от Групата не са публикували конкретни прогнози за развитието си и съответно не отчитат съотношение между предварително направени прогнози и постигнати резултати.

#### **Точка 20:**

Групата управлява своите финансови ресурси в съответствие с действащото банково законодателство и вътрешна нормативна рамка. Групата обслужва в срок всички свои задължения и израз на това е високата ѝ степен на ликвидност.

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритета на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансирането на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи или намаляване на привлечените средства.

Групата следва задълженията и ограниченията произтичащи от нормативните актове на банковото законодателство в съответните държави свързани с управлението и надзора върху ликвидността на банките. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в ЦКБ АД е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от Ръководството на Банката политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на ЕБО и БНБ е Коефициента на ликвидно покритие, изразяващ отношението на покритие на високо ликвидните активи (парични средства в каса и по сметки в БНБ, ДЦК на Република България, необременени от залог, депозити във финансови институции със срок до 7 дни) спрямо изходящите парични потоци на Банката.

Коефициентът на ликвидно покритие на Групата към 31.12.2019 г. е: 494.14%.

Групата традиционно поддържа значителен обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в Централните банки, които ѝ гарантират безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2019 е 28.05 % от общите активи на Банката. Поддържайки над 30% от активите си във високо-ликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежирали финансови пасиви с настъпил падеж.

**Точка 21:**

Развитието си през 2020 г., Групата ще финансира със собствени средства и привлечен ресурс под формата на депозирани средства на граждани и нефинансови институции.

**Точка 22:**

През 2019 г. няма настъпили промени в основните принципи за управление на Групата.

**Точка 23:**

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информирание и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Групата по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопретеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Групата – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена.

**Точка 24:**

През 2019 г. няма настъпили промени в управителните и надзорни органи на дружествата от Групата.



**Точка 25:**

Получени парични възнаграждения:

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката и нейните дъщерни дружества за 2019 г. в лева		
			ЦКБ АД	ЦКБ АД, Скопие	ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	120,000	-	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	-	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	-	-
4.	Централен кооперативен съюз	Член на НС на ЦКБ АД	144,000	-	-
5.	Александър Асенов Воденичаров	Председател на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД, Член на НС на ЗАО „ИК Банк”, Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	72,000	-	15,133
8.	Георги Димитров Константинов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД, Член на НС на ЦКБ АД, Скопие, Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	72,000	23,473	15,133
9.	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	-	-

Няма получени непарични възнаграждения.

Няма условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината.

Няма сума, дължима от Банката - майка за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

**Точка 26:**

Към 31.12.2019 г., няма притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуриста акции на дружествата от Групата.

**Точка 27:**

Не са известни договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери.

**Точка 28:**

Дружествата от Групата нямат висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения им капитал. Общата стойност на задълженията или вземанията на дружествата от Групата по всички образувани производства не надхвърля 10 на сто от собствения им капитал.

**Точка 29:**

Начислените от Групата възнаграждения за 2019 на регистрираните одитори са, както следва:

<b>Делойт Одит ООД</b>	Сума в лв.
Одиторски услуги	806,177
Други услуги	87,230
<b>ОБЩО</b>	<b>893,407</b>
<b>Грант Торнтон ООД</b>	
Одиторски услуги	312,087
Други услуги	135,388
<b>ОБЩО</b>	<b>447,475</b>
<b>Услуги, предоставени на ЦКБ Скопие от одиторите на дъщерното дружество</b>	
Одиторски услуги	51,031
Други услуги	63,201
<b>ОБЩО</b>	<b>114,231</b>
<b>ОБЩО ОДИТОРСКИ УСЛУГИ</b>	<b>1,169,295</b>
<b>ОБЩО ДРУГИ УСЛУГИ</b>	<b>285,819</b>
<b>ОБЩО</b>	<b>1,455,114</b>

**Другите услуги, предоставени от одиторите на Банката-майка включват:**

Делойт Одит ООД

- поет ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2019, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;
- извършен ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2018, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“

Делойт Одит ООД е предоставило самостоятелно следните услуги на Банката-майка:

- извършен ангажимент за договорени процедури във връзка с увеличението на регистрирания собствен капитал на Банката през 2019, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;

Делойт България ЕООД (дружество от мрежата на Делойт), е предоставило самостоятелно следните услуги на Банката-майка:

- съдействие в изготвянето на преглед на готовността на Банката по отношение на изискванията за Преглед на качеството на активите (ПКА) съгласно Наръчник за ПКА издаден през юни 2018 от Европейската централна банка.



### Грант Торнтон ООД

- поет ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2019, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;
- извършен ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2018, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“

Грант Торнтон ООД е предоставило самостоятелно следните услуги на Банката-майка:

- извършен ангажимент за договорени процедури във връзка с във връзка с ИТ системите на Клон Кипър, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;

### Точка 30:

Директор за връзки с инвеститорите на ЦКБ АД е: Антон Филипов Филипов. Адрес на кореспонденция: 1086 София, бул. "Цариградско шосе" № 87; Телефон: +359 2 92 66 570; факс: 359 2 92 66 226; e-mail: anton.filipov@ccbank.bg; WEB – site: www.ccbank.bg.

**ГЕОРГИ КОСТОВ**  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

**САВА СТОЙНОВ**  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР



**ТИХОМИР АТАНАСОВ**  
ПРОКУРИСТ